

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN SOVELTAMISESTA YKSITTÄISTAPAUKSESSA VELSSIN ALUEEN HANKEKOKONAISUUDESSA

1 HANKEKOKONAISUUS

Hämeenlinnan Velssin alueen ympäristöä muuttavat hankkeet sisältäen kiven louhintaa, kiviaineksen murskausta, asfaltin valmistusta sekä jätteen käsittelyä ja maa-ainesjätteen loppusijoittamista.

2 HANKKEISTA VASTAAVAT

Hämeen Kuljetus Oy
Yhteyshenkilö Mikko Lehtonen, mikko.lehtonen@hameenkuljetus.fi

Peab Industri Oy
Yhteyshenkilö Maiju Räsänen

3 ASIAN VIREILLETULO

Siiri-Velssi-Kankainen asukasyhdistys ry. on 7.3.2021 pyytänyt Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) päätöstä, edellyttääkö alueelle suunnitelluiden maa-aines- ja ympäristölupahankkeiden muutokset (Velssin alue, Hämeenlinna) ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely).

Käytössä on ollut hankkeesta vastaavien Hämeenlinnan kaupungille toimittamia lupa-asiakirjoja ja Terveysten- ja hyvinvoinninlaitoksen lausunto 27.5.2021 Velssin asfalttiaseman päästöjen terveysvaikutuksista. ELY-keskus on katsonut, että se on saanut YVA-lain 12 §:ssä tarkoitetut riittävät tiedot YVA-lain mukaisen yksittäistapauspäätöksen tekemiseksi. Hämeen ELY-keskus on 13.10.2014 tehnyt kielteisen päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta Velssinmäen maa- ja kiviaineisten ottohankkeeseen.

4 HANKKEISTA VASTAAVIEN TOIMITTAMAT TIEDOT

Seuraavassa on esitetty pääosin alueen hankkeiden lupahakemuksiin sisältyviä tietoja hankkeesta, hankealueen ympäristön nykytilasta ja ennalta arvioituista vaikutuksista.

4.1 Hankekuvaus

Velssin alueella on vireillä useita ympäristöä muuttavia hankkeita ja niihin liittyviä lupamenettelyitä. Alueella harjoitetaan kiven louhintaa, kiviaineksen murskausta, asfaltin valmistusta sekä jätteen käsittelyä ja loppusijoittamista.

Hämeen Kuljetus Oy:llä on vireillä Velssinmäen kivenlouhimon maa-ainesluvan muutoshakemus ja Perkoonmäelle jätteenkäsittelytoimintoja koskeva ympäristölupahakemus. Perkoonmäellä on jo aikaisemmin ollut lupa maankaatopaikkatoimintaan, mutta tämä toiminta on ollut vähäistä. Näiden kohteiden välinen etäisyys on noin kilometri ja kohteet sijaitsevat saman kulkutien varrella.

Velssinmäen kivenlouhimon suunnitelma-alueen pinta-ala on 12,5 ha ja suunnitelman mukaan vuosittain kiviainesta otetaan alueelta noin 40 000 m³-ktr (oton kokonaismäärä 1 800 000 m³-ktr). Perkoonmäkeen haetaan ympäristöluvan muutosta ylijäämämaiden vastaanottamiseen ja loppusijoittamiseen (enintään 49 000 t/a, täyttöalue 10,9 ha, täyttömäärä yhteensä 469 000 m³), puhtaiden maa-ainesten, betonijätteen ja jäteasfaltin varastointiin ja murskaukseen (enintään 49 000 t/a) sekä voimalaitostuhkien varastointiin (enintään 19 000 t/a). Suunnitelman mukaan toiminta on laajenemassa alueella maa-ainesten käsittelystä myös muihin hyödynnettäviin jätteisiin (betoni, tiili, asfaltti, tuhka).

Peab Industri Oy:llä on vireillä Velssinmäen asfalttiaseman ympäristölupahakemus. Sijaintipaikka on Velssinmäen kivenlouhimon läheisyydessä kiinteistölle 109-418-1-71. Asfalttiasemalla valmistetaan erilaisia päällystemassoja sekoittamalla kuumennettuun kiviainekseen ja mahdollisesti käytettävään asfalttirouheeseen bitumia sekä täytejauhetta. Tontilla varastoidaan asfalttiaseman toimintaan käytettävää kiviainesta ja kierrätysasfalttimurskettä. Jäteasfaltti murskataan paikalle tuotavalla siirrettävällä murskauslaitoksella. Asfalttimassoja arvioidaan valmistettavan keskimäärin 125 000 tonnia ja maksimissaan 250 000 tonnia kauden aikana. Toiminta on käynnistynyt alueella rekisteröimällä toiminta ympäristönsuojelun tietojärjestelmään.

Lisäksi Hämeenlinnan kaupungin ympäristöpalvelut on todennut valvontaviranomaisena, että Velssinmäkeen Jakob Krogiukselle 21.10.2014 myönnettyä ympäristölupaa kivenlouhinnalle ja murskaukselle on tarpeen muuttaa. Toimintaa harjoittaa alueella Hämeen Kuljetus Oy.

Samalla vaikutusalueella, hieman etäämmällä, sijaitsee myös Tervahaudanmäen maa-ainesten ottoalue. Hämeen Kuljetus Oy:llä on tälle ottoalueelle maa-ainestilupa ja ympäristötilupa.

4.2 Ympäristökuvaus ja arvio ympäristövaikutuksista

Hankkeiden muodostama kokonaisuus sijaitsee Hämeenlinnan itäpuolella Velssin alueella, Hämeenlinnan kaupungin Mäskälän kylässä. Hankealueen lähiympäristö on metsätalouskäytössä. Alueet sijaitsevat yleiskaavan mukaisella maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M). Alueella ei ole asemakaavaa.

Alue sijaitsee Kokemäenjoen vesistöalueella (35). Alue jakautuu itäpuoleltaan Sääjärvenojan (35.84) ja länsipuoleltaan Katumajärven (35.236) valuma-alueisiin. Lähimmät pintavesistöt ovat Kaakkolampi ja Nautalammi, joka sijaitsevat 500-2000 metrin etäisyydellä alueen eteläpuolella. Lähin suurempi vesistö on Kankaistenjärvi, joka sijaitsee noin kolmen kilometrin etäisyydellä alueesta itään. Myllyoja on noin 300 metrin etäisyydellä Velssinmäen asfalttiasemasta. Myllyjoaan purkautuu pohjavesiä. Alueella on suhteellisen elinvoimainen taimenkanta.

Lähimmät asuinalueet sijaitsevat noin 500 - 800 metrin etäisyydellä. Asfalttiaseman länsipuolelle muutaman sadan metrin päähän on suunnitella Siiri III -asuntoalue. Hankealueelle kuljetaan yhteistä työmaatietä pitkin. Liikenne kulkee Siirintaustantien kautta valtatielle 10.

Alueella on harjoitettu maa-ainesten ottotoimintaa useassa vaiheessa ja paikassa (Velssinmäki, Perkoonmäki ja Tervahaudanmäki). Asfalttiaseman sijoituspaikka on olemassa olevalla ottoalueella.

Vaikutukset luontoympäristöön

Alueet ovat muokattuja, joten varsinaisilla toiminta-alueilla ei ole erityisiä luontoarvoja. Perkoonmäen toiminta-alueen läheisyydessä, noin 250 metrin päässä itäpuolella, on uhanalaisen kasvilajin esiintymä. Alueiden läheisyydessä ei ole Natura 2000- tai luonnonsuojelualueita lukuun ottamatta Tervahaudanmäen alueen etelä-kaakkoispuolella olevaa suojelualueeksi varattua aluetta (METSU-kohde).

Hämeenlinnan yleiskaavassa 2035 toiminta-alueet on merkitty maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi (M). Noin puolen kilometrin päähän läntisimmän toiminta-alueen lounais- ja luoteispuolelta on yleiskaavaan merkitty luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet (luo).

Vaikutukset maisemakuvaan

Hankkeiden muutokset maisemakuvassa on todennäköisesti vähäisiä. Muutokset kohdistuvat jo muokatuille alueille, joten alueiden luonne ei ole muuttumassa. Maankaatopaikkatoiminnan täyttöalue sijoittuu hieman ympäröivää maastoa korkeammalle ja aiheuttaa täytön edistyessä maisemamuutosta.

Vaikutukset ilmanlaatuun

Toimintojen ilmanlaatuvaikutukset aiheutuvat pääasiassa maa-ainesten pölyämisestä eli hiukkaspäästöistä. Pölyämistä aiheutuu pääosin murskauksesta, lastauksesta ja liikennöinnissä alueella. Pölyn määrään vaikuttavat useat eri tekijät kuten maa-ainesten kosteus, säätila, ilman suhteellinen kosteus, alueen tuuliolot sekä vuodenaika. Asfalttitehtaasta aiheutuu myös suoria päästöjä ilmaan. Työkoneista ja liikenteestä aiheutuu ilmaan pakokaasupäästöjä.

Vaikutukset maaperä- ja kallioperään sekä pohjavesiin

Hankealueella on sora- ja kalliomuodostuma, jota ympäröi moreeni- ja saraturvealueet. Hankkeiden toteuttamisen aikana maa- ja kallioperään kohdistuvat vaikutukset muodostuvat maa- ja kiviainesten otosta ja käsittelyalueiden rakentamisesta. Alueen käytön aikaiset vaikutukset maahan ja maaperään rajoittuvat rakennettaville alueille.

Hankkeet eivät sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, mutta Perkoonmäen alue sivuaa Hietämäen (0416552) II luokan pohjavesialueen rajaa. Kyseisellä pohjavesialueella ei ole vedenottamoita.

Vaikutukset pintavesiin

Toiminta-alueilta muodostuu hulevesien johtamisen kautta vesistökuormitusta. Erityisesti alueen täyttöjen ja kasojen päällä valuviin hulevesiin sekoittuu maa-ainesta, joka samentaa vettä. Lisäksi haitallisia aineita, kuten öljyhiilivetyjä, voi päästä ympäristöön. Velssinmäen ottoalueelle kertyvät hulevedet johdetaan alueen koillisosan selkeytysaltaaseen, mistä ne johdetaan edelleen metsäojastoon. Perkoonmäellä nykyinen hulevesien käsittelyratkaisu johtaa hulevedet ojaston kautta Mustasuolle.

Meluvaikutukset

Hankealueilta aiheutuu melua etupäässä kuormien kippauksista, murskauksesta, työkoneiden käyntiäänistä ja raskaiden ajoneuvojen liikenteestä. Lisäksi kivilouhoksen räjäytyksistä aiheutuu meluhaittaa. Toiminnasta aiheutuvat meluhaitat ovat työnaikaisia.

Liikennevaikutukset

Hankkeet lisäävät raskasta liikennettä hankealueilla, työmaatiellä, Siirintaustantiellä ja valtatie 10:llä. Valtatien 10 osalta liikennemäärien kasvu ei ole tiellä kovin merkittävä. Alueelle johtava työmaatie on asfaltoitu asfalttiasemalle asti. Toimitna-aikana raskaan liikenteen käyntejä asfalttiasemalle on noin 30-60 vuorokaudessa riippuen kysynnästä. Kiviainesten ottoalueen toiminnasta aiheutuu raskasta liikennettä arviolta 20-30 käyntiä vuorokaudessa.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin

Ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia aiheutuu erityisesti asfalttiaseman toiminnasta. Toiminnasta aiheutuu hajuhaittaa erityisesti ilmaan tulevista bitumipäästöistä. Bitumin haju on voimakas ja ajoittainkin esiintyminen voi aiheuttaa viihtyvyyshaittaa. Velssin asfalttiaseman ympäristölupahakemuksesta tehdyistä 66 muistutuksesta lähes kaikissa mainitaan hajuhaitta.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Hankkeiden yhteisvaikutuksia syntyy erityisesti melun ja pölyn osalta. Velssinmäen louhinnan ja murskauksen aiheuttama melu kohdistuu samalle alueelle kuin Velssinmäen asfalttiaseman ja asfaltin murskauksen aiheuttama melu. Kaikkien hankkeiden kuljetuksiin käytetään samaa reittiä, joten liikenteen aiheuttama melu ja pöly sekä liikenneturvallisuuskysymykset kohdistuvat samoille alueille.

5 ASIAN KÄSITTELY

Siiri -Velssi -Kankaisten asukasyhdistys ry on aloitteessaan katsonut YVA-arvioinnin tarpeelliseksi, jotta alueelle syntyneen teollisen toiminnan jatkoluvat tarkasteltaisiin kriittisesti ja vaikutukset selvitettäisiin kokonaisuutena. Alueelle on viimeisen 10 vuoden aikana syntynyt sängen laajaa teollisuustoimintaa ilman, että toiminnan luonnetta ja laajuutta yhteisvaikutuksineen tai sen soveltuvuutta alueelle on otettu lainkaan huomioon kokonaisuutena alueen maankäytönsuunnittelussa. Yksittäisiä hankkeita on vuosien ajan ratkaistu riittämättömiin vaikutusten arvionteihin perustuen ottamatta huomioon laajempaa kokonaisuutta.

Asukasyhdistys muistuttaa, että Siirin, Harvoilanmäen, Velssin, Häkkärinmäen ja Kankaisten kylissä ja asuntoalueilla asuu noin 2000 asukasta. Asukasmäärä tulee vielä lisääntymään, kun Siiri II rakennetaan loppuun ja jos Siiri III jo asemakaavoitettu asuntoalue toteutuu, arviolta 5 vuoden sisällä. Naapurustolle aiheutuu alueen

toiminnoista merkittävää haittaa melusta, pölystä ja hajusta. Lähialueen asukkaiden kannalta erityisesti hajuhaittavaikutukset ovat kohtuuttomia jo nykytilanteessa.

Hämeenlinnan seudun luonnonsuojeluyhdistys ry on lausunut mielipiteen asiasta ja kiinnittänyt huomiota läheisen Myllyojan tilaan. Vesistö on lohi- ja siikapitoinen ja valuma-alue on arka kaikelle ylimääräiselle kemikaalikuormitukselle, jota etenkin asfalttiasema ympäristöönsä tuottaa. Mielipiteessä viitataan yhdistyksen aikaisemmin asfalttiaseman ympäristölupahakemuksesta antamaan mielipiteeseen ja sen liiteaineistoon.

5.1 Viranomaisten kuuleminen

Hämeen ELY-keskus on pyytänyt arviointitarpeesta lausuntoja seuraavilta viranomaisilta: Hämeenlinnan kaupunginhallitukselta, Hämeenlinnan kaavoitusviranomaiselta ja ympäristönsuojeluviranomaiselta ja Hämeen liitolta. Arviointitarpeesta annettiin kaksi lausuntoa, joista seuraavassa on esitetty niiden keskeisestä sisällöstä yhteenveto.

Hämeenlinnan ympäristönsuojeluviranomainen lausuu, että kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa on vireillä Velssinmäen maa-aineslupahakemus, Perkoonmäen jätteiden käsittelyä koskevan ympäristöluvan muutoshakemus ja Velssin asfalttiaseman ympäristölupahakemus. Lisäksi Ympäristöpalvelut on ilmoittanut toiminnanharjoittajalle, että Velssinmäen louhintaa ja murskausta koskevaa ympäristölupaa on tarpeen muuttaa.

Lupaharkkinnoissa näiden toimintojen yhteisvaikutusten arviointi jää puutteelliseksi. Toimintojen melu kohdistuu samalle alueelle ja liikenteen aiheuttama melu ja pöly kohdistuvat samoille alueille. Asukkaiden kokemat haitat toimintojen yhteisvaikutuksista käyvät ilmi Velssin asfalttiaseman ympäristölupahakemuksesta tehdyistä 66 muistutuksesta. Lähes kaikissa muistutuksissa mainitaan hajuhaitta.

Voimassa olevien lupien ja vireillä olevien hakemusten perusteella yksittäisten toimintojen laajuus on lähellä toimintojen kokorajoja, joihin hankeluettelon mukaan sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Hämeen liitto toteaa, että Kanta-Hämeen maakuntakaavassa 2040 Velssin ja Tervahaudanmäen alueet on merkitty kalliokiviainesten ottoalueiksi EOk 170 ja 178. Perkoonmäen alue on merkitty kaavaan kiertotalousalueena EKO 174.

EOk-alueen suunnittelumääräyksessä todetaan muun muassa, että alueen käyttöönottoa suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota

toiminnan ympäristölle aiheuttamien haittatekijöiden vähentämiseen ja että alueen toteutuksen tulee perustua riittävään luontoselvitykseen ja ympäristövaikutusten arviointiin.

Maa-aines- ja ympäristölupahankkeet Hämeenlinnan Velssin alueella sijaitsevat lähellä toisiaan, ne hyödyntävät samaa tieyhteyttä valtatielle 10 ja niiden aiheuttamat vaikutukset kohdistuvat samoihin asuinalueisiin. Hankkeet olisi perusteltua käsitellä kokonaisuutena, jolloin on mahdollista huomioida niiden yhteisvaikutukset. YVA-menettelyn yhteydessä kyettäisiin arvioimaan kunkin alueen erikseen aiheuttamien vaikutusten lisäksi toimintojen yhteisvaikutukset ja niiden merkittävyys näissä varsin pitkäkestoisissa hankkeissa. Näin ollen Hämeen liitto suosittelee YVA-menettelyn käynnistämistä.

5.2 Hankkeesta vastaavien kuuleminen

Hankkeesta vastaaville on varattu mahdollisuus tulla kuulluksi asiassa ennen asian ratkaisemista ja molemmat toiminnanharjoittajat ovat toimittaneet vastineensa.

Peab Industri Oy toteaa, että perustetta Peab Industri Oy:n osalta YVA-menettelyn soveltamiselle ei ole. Yhtiön asfalttiaseman toiminnan pitäminen ei ole YVA-lain hankeluettelon mukainen hanke, eivätkä sen vaikutukset rinnastu suuruusluokaltaan hankeluettelon mukaisiin hankkeisiin.

Asfalttiasema on hankkeen ominaisuuksien perusteella luonteeltaan merkittävästi vähemmän ympäristövaikutuksia aiheuttava hanke, kuin YVA-lain hankeluettelossa mainitut hankkeet. Hankkeen ominaisuuksien ja sijainnin perusteella YVA-menettely ei ole tarpeen. Asfalttiaseman ympäristövaikutukset liittyvät lähinnä hajuhaittoihin ja yhtiöllä on käytössä parhaat saatavilla olevat tekniikat haittojen vähentämiseksi

Asfalttiaseman toiminnan ympäristövaikutukset poikkeavat myös muista alueella vireillä olevien hankkeiden vaikutuksista. Harkinnanvarainen YVA-menettely ei alueen hankkeiden yhteisvaikutustenkaan perusteella sovellu yhtiön toimintaan. Hajuvaikutusten osalta ei ole yhteisvaikutuksia, eikä liikenneyhteyksien käytön osalta ole perusteita aloittaa YVA-menettelyä. YVA-laki ei myöskään mahdollista kahden tai useamman toiminnanharjoittajan velvoittamista yhteiseen YVA-menettelyyn suorittamiseen.

Hämeen Kuljetus Oy toteaa, että asiassa ei ole ilmennyt YVA-lain mukaisia perusteita YVA-menettelyn soveltamiselle Hämeen Kuljetus Oy:n hankkeisiin. Kyseessä on sellaiset muutokset, jotka eivät todennäköisesti aiheuta laadultaan ja laajuudeltaan laissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia, vaikka eri hankkeiden yhteisvaikutukset otetaan huomioon.

Velssin ja Tervahaudanmäen hankkeiden etäisyys on yli kaksi kilometriä ja ottamisalueilla murskaustoiminta on vuorottaista, eikä yhteisvaikutuksia tosiasiallisesti synny. Lisäksi Hämeenlinnan hallinto-oikeus 2014 on Velssin hankkeen maa-aineslupaa koskevassa ratkaisussaan katsonut, että kyseisten ottamisalueiden keskinäinen etäisyys on niin suuri, ettei niiden yhteenlaskettujen kokonaisottomäärien voida katsoa muodostavan YVA-lain mukaista perustetta YVA-menettelyn soveltamiselle. Tämän tulkinnan on vahvistanut myös korkein hallinto-oikeus ratkaisullaan, jolla se on hylännyt valitukset ja pysyttänyt hallinto-oikeuden päätöksen voimassa sellaisenaan.

Maankaatopaikan ja asfalttiasematoiminnan luonteen ja sijoittumiseen perusteella ei voida katsoa, että toiminnoista edes niiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen aiheutuisi merkittäviä haitallisia meluvaikutuksia. Alueen toiminnoilla on luonnollisesti jonkin verran pölyvaikutuksia alueen ympäristöön, mutta kivenmurskaamojen merkittävien ilmanlaatuvaikutusten on kuitenkin todettu ulottuvan vain noin 300 metrin etäisyydelle toiminta-alueesta. Ottaen huomioon asutuksen etäisyys toiminta-alueista, meluvaikutuksiltaan merkittävimpien toimintojen siirtyminen yhä kauemmas asutuksesta sekä hankeluvissa annettavat määräykset haittojen ehkäisemiseksi, ei hankkeista todennäköisesti aiheudu merkittäviä melu-, pöly- tai tärinävaikutuksia.

Maakuntakaava on hyväksytty 27.5.2019, joten alueen maankäyttö on siten varsin hiljattain tullut harkituksi kaavatasolla. Tuleva maankäyttö ei ole YVA-lainsäädännön mukainen peruste arvioida YVA-menettelyn tarpeellisuutta.

Liikenteen vaikutusten vähentämisen osalta yhtiö toteaa, että Siirintaustantie on hiljattain asfaltoitu ensimmäiselle louhokselle ja asfalttiasemalle asti, mikä vähentää olennaisesti kuljetusten melu- ja pölyhaittoja. Lisäksi korkein hallinto-oikeus on vuosikirjaratkaisussaan 2012:79 ottanut kantaa toimintojen yhteisvaikutuksiin liikennevaikutusten osalta. Kyseisessä päätöksessä katsottiin, että vaikka kyseessä olleesta maa-ainesten ottohankkeesta saattoi yhdessä läheisen maa-ainesten ottohankkeen kanssa tarkasteltuna aiheutua merkittäviä liikenteellisiä haittavaikutuksia, nämä yksin eivät voineet johtaa siihen, että hankkeesta voitaisiin todennäköisesti katsoa aiheutuva YVA-laissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Myöskään Velssin tapauksessa hankkeiden liikennevaikutusten ei siten voida yksinään tai yhteisvaikutukset huomioon ottaen katsoa muodostavan perustetta YVA-menettelyn soveltamiselle yksittäistapauksessa.

Harkittaessa YVA-menettelyn tarpeellisuutta ja siten hankkeesta vastaavien selvitysvelvollisuuden laajuutta on huomioitava hallintolain suhteellisuusperiaate. Hankkeiden ympäristövaikutukset tulevat selvitettyiksi lupaprosessien yhteydessä YVA-menettelystä riippumatta,

eikä asiassa ole ilmennyt perusteita epäillä merkittävien haitallisten yhteisvaikutusten syntymistä. Mikäli YVA-tarveharkinnan kohteena olevien hankkeiden yhteisvaikutuksia kuitenkin halutaan selvittää, yhtiö on valmis osallistumaan yhteisen meluselvityksen teettämiseen ulkopuolisella asiantuntijalla.

6 ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Velssin alueen hankkeisiin ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä. Tämä koskee Peab Industri Oy:n asfalttiaseman toimintaa Velssinmäessä, Hämeen Kuljetus Oy:n kivenlouhimon toiminnan muutosta Velssinmäessä ja Hämeen Kuljetus Oy:n jätteenkäsittelytoimintoja ja maankaatopaikkatoiminnan muutosta Perכוןmäessä.

6.1 Ratkaisun perustelut

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellyttävät sellaiset hankkeet ja niiden muutokset, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 1 mom.). Hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä, on määritelty YVA-lain liitteenä 1 olevassa hankeluettelossa. Nyt kyseessä olevat hankkeet ei kuulu YVA-lain liitteen 1 tarkoittamiin hankkeisiin tai niiden muutoksiin. Asfalttiaseman kohdalla ympäristölupahakemuksessa esitetystä hankesuunnitelmassa ei ole myöskään kyse uuden aseman perustamisesta eikä aseman toiminnan olennaisista muutoksista.

Kyseessä oleviin hankkeisiin YVA-menettelyn soveltamistarvetta arvioidaan YVA-lain lain 3 §:n 2 momentin nojalla. Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Alueen hankkeet on katsottu olevan YVA-lain kannalta erillisiä hankkeita.

Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa on edellä sanotun lisäksi otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2 ja YVA-asetuksen 2 §:ssä (YVA-laki 3 § 3 mom.).

Hankkeiden ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne

Velssinmäen kivenlouhimon kokoluokka (suunnitelma-alue 12,5 ha ja vuosittain kiviainesten otto noin 40 000 m³) alittaa selkeästi YVA-lain

hankeluettelon rajan. Samoin Perכוןmäen maankaatopaikkatoiminnan muutos ja uusien jätteenkäsittelytoimintojen volyyמי alittaa selkeästi hankeluettelossa kuvatut rajat. Asfalttiaseman toimintaa ei hankeluettelossa lainkaan mainita.

Hankealueiden rakentamisaika on vuosia ja rakentamisen aikaisten ympäristövaikutusten kesto on näin ollen keskipitkä. Myös toimintojen toiminta-aikaa voidaan luonnehtia keskipitkäksi. Toimintojen haittavaikutukset ovat luonteeltaan osittain kausiluonteisia sekä osittain pysyviä. Toisaalta alueiden käyttötarkoitus ei ole muuttumassa nykyisestä ja alueet ovat voimassa olevassa tuoreessa maakuntakaavassa osoitettu kyseisten toimintojen käyttöön.

Hankkeista ei tehtyjen arvioiden perusteella aiheudu merkittäviä vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen tai haitallisia vaikutuksia vesistöihin tai pohjavesiin. Vesistövaikutusten osalta tosin merkittävää epävarmuutta aiheutuu suppeasta lähtöaineistosta ja tarkempien selvitysten puuttumisesta. Haitallisia vaikutuksia pystytään kuitenkin vähentämään hulevesien hyvällä hallinnalla ja ottamalla käyttöön tehokkaita vesienkäsittelymenetelmiä.

Kivenlouhimosta, jätteenkäsittelystä ja maankaatopaikkatoiminnasta aiheutuvat haitat liittyvät erityisesti maanrakennustöistä ja liikenteestä aiheutuviin melu- ja pölyvaikutuksiin lähimmillä alueilla. Asfalttiasematoiminnasta aiheutuu myös melua, mutta erityisesti hajua.

Syntyvien haittojen ei kuitenkaan luonteeltaan voida katsoa poikkeavan siitä, mitä nyt kyseessä olevien kaltaisten toimintojen vaikutuksesta yleensäkin syntyy. Tämän lisäksi toimintojen välittömässä läheisyydessä ei ole haitoille altistuvia kohteita. Toimintojen melu- ja pölyvaikutukset eivät todennäköisesti yli 500 metrin etäisyydellä enää muodostu merkittäviksi, joskin erityisesti melun leviämisen osalta arviointiin liittyy epävarmuustekijöitä. Hajuhaitat syntyvät yksin asfalttiaseman toiminnasta ja niiden luonne on tiedossa. Haju aiheuttaa erilaisia viihtyvyyshaittoja, jotka voivat olla paikallisesti merkittäviä. Hajuhaittoja voidaan kuitenkin ehkäistä ja lieventää ympäristölupamääräyksin. Hajuhaittaa ei voida pitää siinä määrin merkittävänä, että tämä seikka yksinään antaisi perusteen YVA-menettelyn käynnistämiseen.

Hankkeiden yhteisvaikutukset

Suunnitelluilla hankkeilla on eräitä toiminnan aikaisia samantyyppisiä yhteisvaikutuksia liittyen erityisesti meluun, pölyyn ja liikenteeseen. Osittain vaikutukset kohdistuvat samoille vaikutusalueille. Velssinmäen ja Perכוןmäen toimintojen melu- ja pölyvaikutusten osalta on merkittävää, että toimintojen etäisyys on kohtuullisen suuri. Toimintojen vaikutusalueet muodostuvat niin poikkeaviksi, että toiminnanaikaiset yhteisvaikutukset eivät todennäköisesti muodostu merkittäviksi.

Vaikutukset kohdistuvat eri kohtiin, eivätkä keskenään lisää yksittäiseen kohteeseen kohdistuvia vaikutuksia niin paljon, että toimintojen yhteisvaikutukset olisivat merkittäviä.

Alueen kaikilla hankkeilla on yhteiset liikennevaikutukset, koska liikennöinti hankealueille tapahtuu samaa reittiä pitkiä. Kaupallisissa maa-ainesten ottohankkeissa ja kaatopaikkahankkeissa massojen kuljettaminen usein muodostaakin merkittävän osan ympäristöhäiriöistä. Kyseisessä tapauksessa liikennevaikutukset kuitenkin kohdistuvat valtatie 10 ja hankealueiden väliselle, melko suppealle osuudelle. Sen varrella ei ole asuinkiinteistöjä tai muita altistuvia kohteita.

Liikennemäärät ja liikenteen vaikutusten voidaan katsoa jäävän YVA-lain hankeluettelon liikennehankkeita tarkoitettuja hankkeita selkeästi vähäisemmäksi. Nyt kyseessä olevat hankkeet poikkeavat myös ajallisen kestonsa puolesta hankeluettelon liikennehankkeista, joiden kohdalla puhutaan tavallisesti jopa vuosikymmenen pituisesta toiminta-ajasta. Joka tapauksessa liittymä valtatielle 10 on myös jatkossa oltava turvallinen ja sen välityskyky vastattava mahdollista liikennemäärän lisääntymistä myös tulevaisuudessa. Jos toiminta Velssin alueella muuttuu oleellisesti nykyisestä, tulee muutoksista olla yhteydessä Uudenmaan ELY-keskuksen L-vastuualueeseen.

Johtopäätelmä

Hankkeissa on kysymys melko tavanomaisista hankkeista. Edellä mainituin perustein hankkeiden ei voida kokonsa tai muiden ominaisuuksiensa puolesta katsoa aiheuttavan hankeluettelo hankkeisiin verrattavissa olevia merkittäviä ympäristövaikutuksia yhteisvaikutukset huomioon ottaen. Hankkeiden sijainnista johtuen toiminnoista todennäköisesti aiheutuu ympäristöhäiriöitä lähiympäristön asutukselle. Nämä vaikutukset ovat kuitenkin kestoiltaan väliaikaisempia ja lyhytkestoisempia kuin hankeluettelossa tarkoitettujen maa-ainesten ottohankkeiden tai jätehuoltohankkeiden. Muutosten yksityiskohtaisempi vaikutustenarviointi voidaan toteuttaa osana meneillään olevia ja tulevia lupamenettelyjä.

Edellä mainittujen seikkojen perusteella ELY-keskus katsoo, että hankkeet eivät edellytä YVA-menettelyn käynnistämistä yksittäistapausharkinnan perusteella. Hankkeisiin ei tule soveltaa YVA-menettelyä YVA-lain 3 §:n 1 eikä 2–3 momenttien nojalla. Mikäli hankkeet oleellisesti muuttuvat nyt esitetystä tai niitä myöhemmin merkittävästi laajennetaan, tulee YVA-menettelyn tarve arvioida uudestaan.

7 SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS

Vaikka hankkeeseen ei sovellettaisi arviointimenettelyä, on hankkeesta vastaavien sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31 §). Toimintojen ja liikenteen melutilanteen selvittämiseksi hankkeiden yhteisen laskennallisen meluselvityksen laatiminen näyttäisi alueella olevan tarpeellista. Selvitysten täydennystarpeista ja muutoksista hankkeen tarvitsemiin muiden lakien mukaisiin lupa- tai hyväksymispäätöksiin päättävät asianomaiset lupaviranomaiset.

8 SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 3, 11, 12, 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2.

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 ja 2 §.

9 PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätöksestä tiedotetaan kuuluttamalla Hämeen ELY-keskuksen verkkosivuilla. Ilmoitus kuulutuksesta lähetetään kuntaan julkaistavaksi kunnan verkkosivuilla. Päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuille: <https://www.ymparisto.fi/yva> kohdasta alueellista tietoa / Hämeen ELY-keskus.

10 MUUTOKSENHAKU

Hankkeista vastaavat saavat hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Muilla tahoilla ei ole muutoksenhakuoikeutta tähän päätökseen. Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa kuitenkin hakea muutosta päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen, samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta lupapäätöksestä valitetaan. (YVA-laki 37 § 2 momentti)

ASIAKIRJAN HYVÄKSYNTÄ

Tämän päätöksen on esitellyt ylitarkastaja Kari Leinonen ja ratkaissut yksikön päällikkö Marja Hiitiö. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti, mistä on tehty merkintä asiakirjan viimeiselle sivulle.

LIITE

Valitusosoitus

TIEDOKSI

Hämeen Kuljetus Oy (saantitodistuksella)

Peab Industri Oy (saantitodistuksella)

Siiri-Velssi-Kankainen asukasyhdistys ry. (sähköisesti)

Lausunnon antajat ja mielipiteen esittäjä (sähköisesti)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä. Valittajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemäntenä (7) päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu valittajan ilmoittamalla osoitteella, ellei valituksen yhteydessä muuta näytetä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, Valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon muutosta haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiamiehen valtakirja
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on kello 8.00 – 16.15.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna

p. 029 56 42210, fax. 029 56 42269

Kirjaamon sähköpostiosoite: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Tämä asiakirja HAMELY/249/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument HAMELY/249/2021 har godkänts elektroniskt

Leinonen Kari P 16.06.2021 09:17

Hiitiö Marja 16.06.2021 09:31